

Lieke Hendriks
Bunderriet 24
9746 PZ Groningen

050-542 50 12

l.hendriks@csg-comenius.nl

Belanghebbende (leraar filosofie en ckv)

Betreft: Internetconsultatie inzake wetsvoorstel bovenbouw havo-vwo

Opmerkingen aangaande de vier maatregelen die dit wetsvoorstel omvat:

• **afschaffen verplichte vak ANW;**

Zowel de invoering als de afschaffing van het vak ANW berusten op een gebrekkige redenering. Het is vreemd om dit vak naast de bestaande vakken natuurkunde, scheikunde, biologie en (wetenschaps-)filosofie aan te bieden. Nu scholen het vak eenmaal een plaats hebben gegeven binnen het curriculum, wordt het weer afgeschaft. Een merkwaardige gang van zaken. Wat een verspilling van tijd en geld.

• **afschaffen verplichte vak CKV, in plaats daarvan een algemene wettelijke opdracht voor culturele vorming;**

De afschaffing van het vak CKV als verplicht examenvak is om de volgende redenen een slecht idee:

- er is geen reden tot verandering: het vak functioneert over het algemeen goed en de doelen van het vak worden aantoonbaar bereikt;
- van een kwaliteitsimpuls kan uiteraard geen sprake zijn bij afschaffing van het vak als examenvak. Een hobby wordt op een lager niveau uitgeoefend dan een vak; op scholen werkt dat niet anders. Het gevaar bestaat dat schoolbesturen juist op kunst en cultuur zullen bezuinigen, zeker als daar niet langer een examenstatus in het geding is.
- er lijkt sprake te zijn van een verkapte bezuinigingsmaatregel. Op kunst en cultuur is al flink bezuinigd. De rek is eruit. Als leerlingen niet blootgesteld worden aan kunst en cultuur, zullen zij de kans niet krijgen zich in die richting te ontwikkelen. Deze disciplines komen niet aanwaaien, maar moeten gevormd worden. We leiden geen slaven op, maar mensen.
- van een verschaald scholingsaanbod gaan leerlingen niet beter rekenen en schrijven. De eenzijdige nadruk op rekenen en taal (zonder daar overigens werkelijk iets aan te doen: een kritische blik werpen op de basis en daar de broodnodige aanpassingen doen, zou volstaan. Zie bijvoorbeeld de publicaties van prof. J. van de Craats over de ellende van het realistisch rekenen) is fnuikend. Er is een eenvoudig recept om het onderwijs weer in goede banen te leiden: Bildung. Een samenleving die investeert in zijn jeugd is niet alleen nobel, maar ook wijs.

• **verplicht wiskunde voor havo C&M;**

Van het verplichte wiskundevak zullen de C&M-jongens en -meisjes op het havo niet beter gaan rekenen. Wiskunde is weer een vak apart: een vak, dat voor veel van deze leerlingen enkel een

nutteloze kwelling betekent. De doorstroomcijfers zullen onder druk komen te staan en uiteindelijk zal de norm verlaagd worden: precies dus het tegenovergestelde van hetgeen deze maatregel beoogt. Geef de C&M-leerlingen een kans om de vakken waar zij wel goed in zijn op havo-niveau te volgen en af te ronden. Zorg dat hun reken- en taalvaardigheid al in de basis goed is. Het vak Wiskunde kan niet herstellen, wat bij het vak Rekenen verkeerd geleerd is.

• **aanpassing vakbenamingen Latijnse taal en literatuur en Griekse taal en literatuur tot Latijnse taal en cultuur en Griekse taal en cultuur.**

Nooit studeerden zoveel studenten aan een Nederlandse hogeschool of universiteit. Als dit enkel om absolute aantallen zou gaan, zou er geen probleem zijn. Helaas is er ook relatief sprake van een enorme toename van de deelname aan het hoger onderwijs. Dat betekent dat de normen verlaagd zijn. Het zij zo. Echter, neem de 10% slimste kinderen die laatste twee bastions van intellectuele uitdaging, de vakken Latijn en Grieks, niet af. Het is duidelijk dat dat wel is wat het wetsvoorstel beoogt te doen: kennis van de cultuur is een noodzakelijke voorwaarde om de klassieke literatuur te begrijpen, maar andersom is kennis van de literatuur niet noodzakelijk om iets over de cultuur te kunnen zeggen. Er is hier dus sprake van een verlichting van deze twee vakken. Dat is niet nodig voor de beste leerlingen. Integendeel! Geef hen tenminste deze twee vakken op hun eigen, hoge niveau.